

Х. НУРМАТОВ, Н.НАРХОЖАЕВ

МУЗЫКА

1-КЛАСС ЎЧҮН ОКУУ КИТЕБИ

Кайра иштелген 17-басылышы

Өзбекстан Республикасынын Элге билим берүү
министригиги басууга сунуш кылган

Гафур Гулам атындагы басма - полиграфиялык
чыгармачылық үйү
Ташкент – 2019

УҮК 78 (075)
КБК 85.31я71
Н 87

Рецензенттер:

Д. Каримова - ТМПУнин башталгыч билим берүү жана дene тарбия маданияты факультетинин музыка билими кафедрасынын доценти;

Р. Худоёрова - Ташкент шаары, Сергели районундагы 300-адистештирилген мамлекеттик жалпы орто билим берүүчү мектептин музыка маданияты предметинин мугалиими;

В. Гаппарова - Ташкент шаары, Сергели районундагы 300-жалпы орто билим берүүчү мектептин музыка маданияты предметинин мугалиими.

– Мугалимиңердин аткаруусунда уккула!

– Мугалимиңердин жардамында ырдагыла!

– Музыка сабаты

– Сабак аяктады

Республикалык максаттуу китеп фондунун каражаттары эсебинен басылды

Х. Нурматов, Н. Нархожаев

Музыка: 1 - класс үчүн окуу китеbi, кайра иштелген 17-басылышы —
Т.: Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык үйү,
2019. — 64 б.

УҮК 78 (075)
КБК 85.31я71

© **Х. Нурматов, Н. Нархожаев.**
© Гафур Гулам атындагы басма-
полиграфиялык чыгармачылык
үйү, 2019

ISBN 978-9943-5548-7-0

ЫРДООНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

Ырды туура аткаруу үчүн, аны адегенде күнт коюп угуп алуу керек.

Ырды тулку бойду түздөп, тик туруп же түз отуруп ырдоо керек.

Ырдоонун алдында шашылбастан дем алуу жана ийиндерди көтөрбөө керек.

Сөздүн ортосунда дем тартпагла.

Ырда сөздөрдүн анык угулушу үчүн, үндүү жана үнсүз добуштарды так ырдоо керек.

Ырдаганда добушуңар женил жана кооз угулсун. Добуштарды созуп ырдагыла.

Ырды түшүнүктүү, угуучуларга жагымдуу кылып ырдоо керек.

Ырды мугалимдин колунун жаңсоосуна карап ырдоого үйрөнгүлө.

ВАТАНЖОНИМ – ВАТАНИМ

Сөзү **П. Муминдики**

Музыкасы **Д. Амануллаеваныкы**

Орточо ылдам

6/8

Wa-tan jo-nim-Va- ta - nim kү- zim қuv-nab
kүr- ga - nim. Is -tiq - lol - dan
kul-ga - nim. Ўz -be-kis-ton - gul- sha- nim!

Ватанжоним – Ватаним,
Кўзим қувнаб кўрганим.
Истиқлолдан кулганим,
Ўзбекистон – гулшаним!

Баҳра олиб бағрингдан,
Улғаяман меҳрингдан.
Ватанжоним – Ватаним,
Ўзбекистон – гулшаним!

ДОБУШТАРДЫН ТҮЮНТУЛУШУ

A

у

о

и

Э

АНДИЖОН ПОЛЬКАСИ

Өзбек элдик күү

Көңүлдүү

КАНДАЙ ДОБУШТАРДЫ БИЛЕСИҢЕР? Шуулдаган добуштар

Айлана-чөйрөбүздө добуштарабдан көп. Табияттагы бардык добуштар шуулдаган добуштарга кирет.

Музыкалық добуштар

Үр ырдаганда жана аспаптарда ойногондо жаңырган добуштар музыкалық добуштар дейилет.

НОТА СЫЗЫГЫ

Музыкалық добуштар нота менен жазылат. Нotalар жазылуучу беш сзыык НОТА СЫЗЫГЫ деп айтылат.

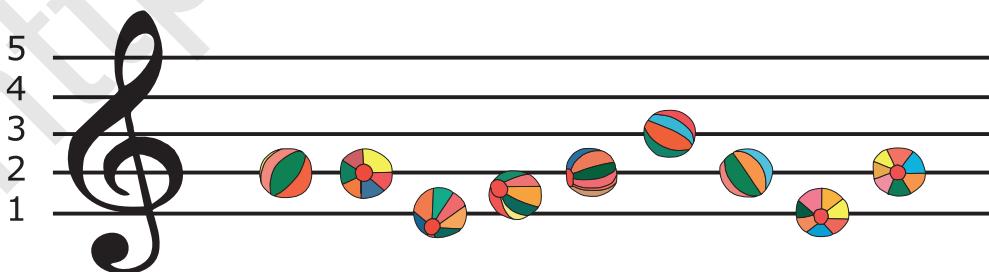
ЮРИШ МАРШИ

Музыкасы **Ф. Назаровдуку**

Марш темпинде

Айткылачы, топтор кайсы сзыыктарда жайгашкан?

АЛИППЕ

Сөзү А. Илипаевдики
Музыкасы К. Букалаевдики

Аппак кылышп дилимди,
Так сүйлөтүп тилимди.
Тамгаларды таанытып,
Тартуу кылдың билимди.

Китеп окуу саптары,
Аңгемендин аттары,
Элестелип көзүмө,
Көнүлүмдө жат баары.

ӨЗБЕК УЛУТТУК АСПАПТАР МЕНЕН ТААНЫШКЫЛА

ДОЙРА

НАГАРА

БАК, БАКА БУМ, БУМ (ДОЙРА УСУЛДАРЫ)

Өзбек элдик күү

Ойноок

The musical score for 'Oynoq' is presented in three staves. The first staff starts with a rest followed by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The second staff begins with a sixteenth-note pattern. The third staff continues the sixteenth-note pattern. All staves are in 2/4 time and A major.

ЖАРДАМ БЕРДИК

Сөзү **М. Жангазиевдики**
Музыкасы **А. Малдыбаевдики**

Жардам бердик,
Алма тердик,
Бай чарбанын багынан.
Жаңгак кагып,
Күнгө жайып,
Койдук дагы жаңыдан.

Жардам бердик,
Жийде тердик,
Бакка чыктық, ойнодук.
Гүл жыйнадық,
Ыр ырдадық,
Жемиш тоюн тойлодук.

МУЗЫКАНЫН НЕГИЗИ – КҮҮ

ДИЛХИРОЖ

Өзбек элдик күү

Ылдам

ЛАВЛАГИ

Сөзү П. Муминдики
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Орточо ылдам

Лав-ла-ги-ю, лав-ла-ги, ер- ни ас- та кав- ла-гин.

Мүл бў-либ-ди ҳо- си-ли, аъ- ло э- кан қи- зи-ли.

Ло- ла-га ўх- шар, қип-қи-зил ран- ги.

Худ-ди бў-ял- ган- дай яп- ян- ги... ги.

[1.] [2.]

Лавлаги-ю, лавлаги,
Ерни аста кавлагин.
Мўл бўлади ҳосили,
Аъло экан қизили.

Лолага ўхшар,
Қип-қизил ранги.
Худди бўялгандай
Яп-янги.

**МУЗЫКАЛЫҚ ДОБУШТАР
ЖОГОРУ, ТӨМӨН ЖАНА БИР ТЕГИЗ
БИЙИКТИКТЕ БОЛОТ**

МУЗЫКАЛУУ ОЮНДАР

**ЫР ЫРДАП ОЙНОЛУУЧУ ОЮНДАР
МУЗЫКАЛУУ ОЮНДАР ДЕЙИЛЕТ**

ОҚ ТЕРАКМИ, КҮК ТЕРАК?

Сөзү **Х. Каюмовдуку**

Музыкасы **А. Мансуровдуку**

Көңүлдүү

The musical score consists of eight staves of music in G major, 4/4 time. The lyrics are written below each staff. The notes are primarily eighth and sixteenth notes.

Oқ те- рак- ми, күк те- рак, биз-дан сиз- га ким ке- рак?
Ү- қи- ши, и- ши аъ- ло, Фай-рат- ли, чақ- қон, до- но.
Кат-та- лар- нинг даст- ё- ри, Ки-чик- лар-нинг сар-до- ри,
О- доб, ах-лоқ-да ўр- нак, қув-ноқ бо- ла-лар ке- рак.
Оқ те- рак- ми, күк те- рак, биз-дан сиз- га ким ке- рак?
Оқ те- рак- ми, күк те- рак, биз-дан сиз- га ким ке- рак?

ҚУЁНИМ

Өзбек элдик оюну

Шашылбай

Ку- ё- ним, қу- ё- ним, ни- ма бўл- ди,
Ка- сал- га ўх- шаб ў- ти- риб- сан?
Тур ўр- нинг- дан, ўй- наб бер,
Хоҳ- ла- га- нинг- ни тан- лаб бер.

Қуёним, қуёним, нима бўлди,
Касалга ўхшаб ўтирибсан?
Тур ўрнингдан, ўйнаб бер,
Хоҳлаганингни танлаб бер.

СКРИПКАЛЫҚ АЧКЫЧ

Скрипкалық ачкычтын айланма бөлүгү нота сзығынын экинчи сзығын камтып алат.

Экинчи сзығкка СОЛЬ добушу жазылат. Бул ачкыч СОЛЬ АЧКЫЧЫ деп да аталат. Скрипкалық ачкычты сулуу жазууга үйрөнгүлө.

БИР, ИККИ, УЧ...

Сөзү Р. Толибдики

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Марш темпинде

Дўп- дўп, дўп- дўп Дўп- дўп, дўп- дўп Шах-дам, шах-дам

Таш-ланг қа-дам, бир, ик-ки, уч. Дўп-дўп, дўп-дўп

Куч- га тў-линг, соғ- лом бў-линг, бир, ик-ки, уч.

Дўп- дўп, дўп- дўп Шах- дам, шах- дам

Таш- ланг қа-дам, бир, ик-ки, уч. Дўп-дўп, дўп-дўп

Куч- га тў-линг, соғ- лом бў-линг, бир, ик-ки, уч.

Дўп- дўп, дўп- дўп Бир, ик- ки, уч.

КҮЗДЕ

Сөзү А. Токомбаевдики
Музыкасы А. Малдыбаевдики

Керилген жер бети,
Алтындей келбети.
Тоо болуп жыйналат,
Эмгектин бермети.

Жалбырак дирилдейт,
Өткөн күн билинбейт.
Шымаланган дыйкандар,
Түшүмгө күлүндөйт.

МЕКЕНИБИЗДИ ДАҢҚТАЙЫЗ

**МЕКЕНГЕ БОЛГОН МЭЭРИМ
МЕНЕН СҮЙҮҮ ЧЕКСИЗ
БОЛУШУ КЕРЕК**

«РАҚС»

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Орточо ылдам

БУҒДОЙ

Сөзү Р. Толибдики

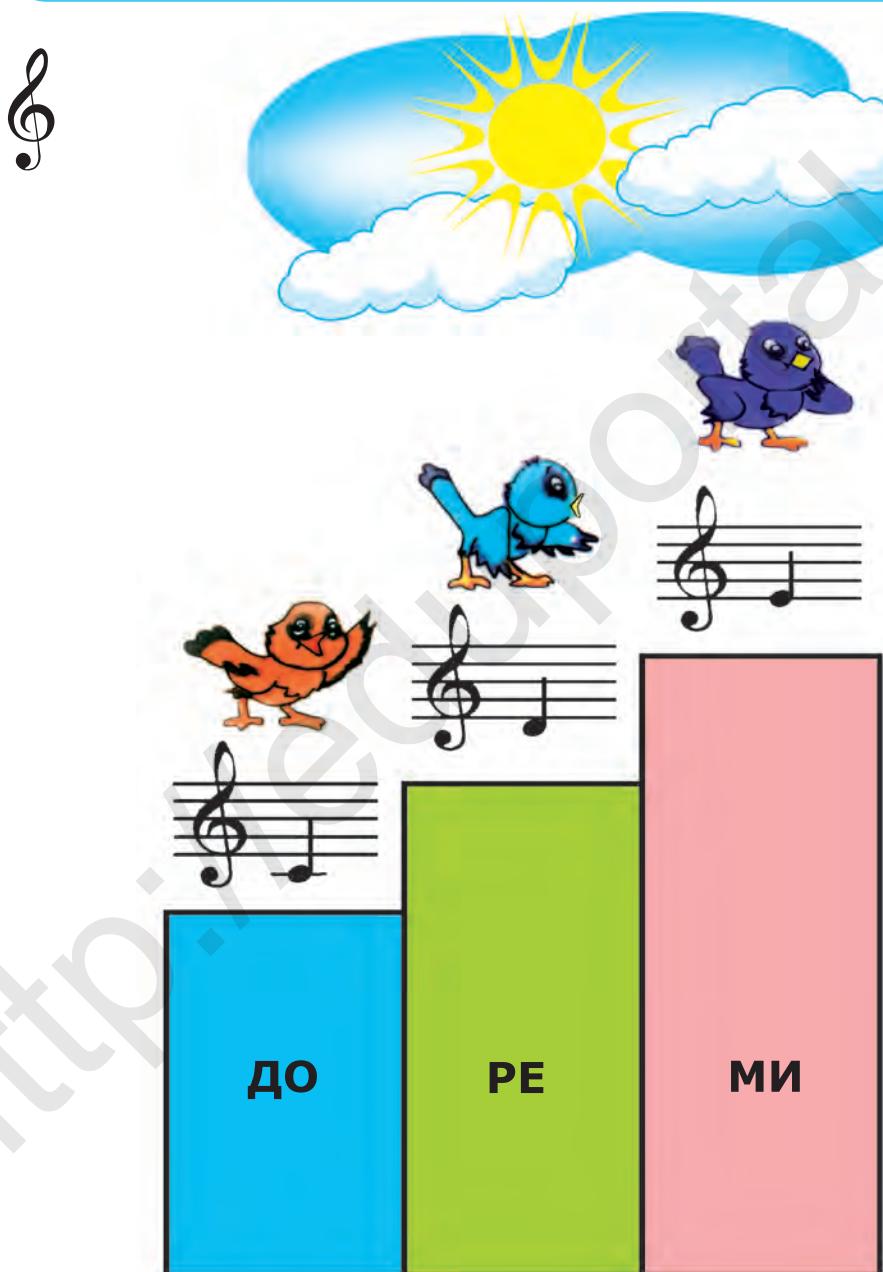
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Эккан эдим,
Кўкат бўлди, дон бўлди.
Пишгандан сўнг
Оппоққина нон бўлди.

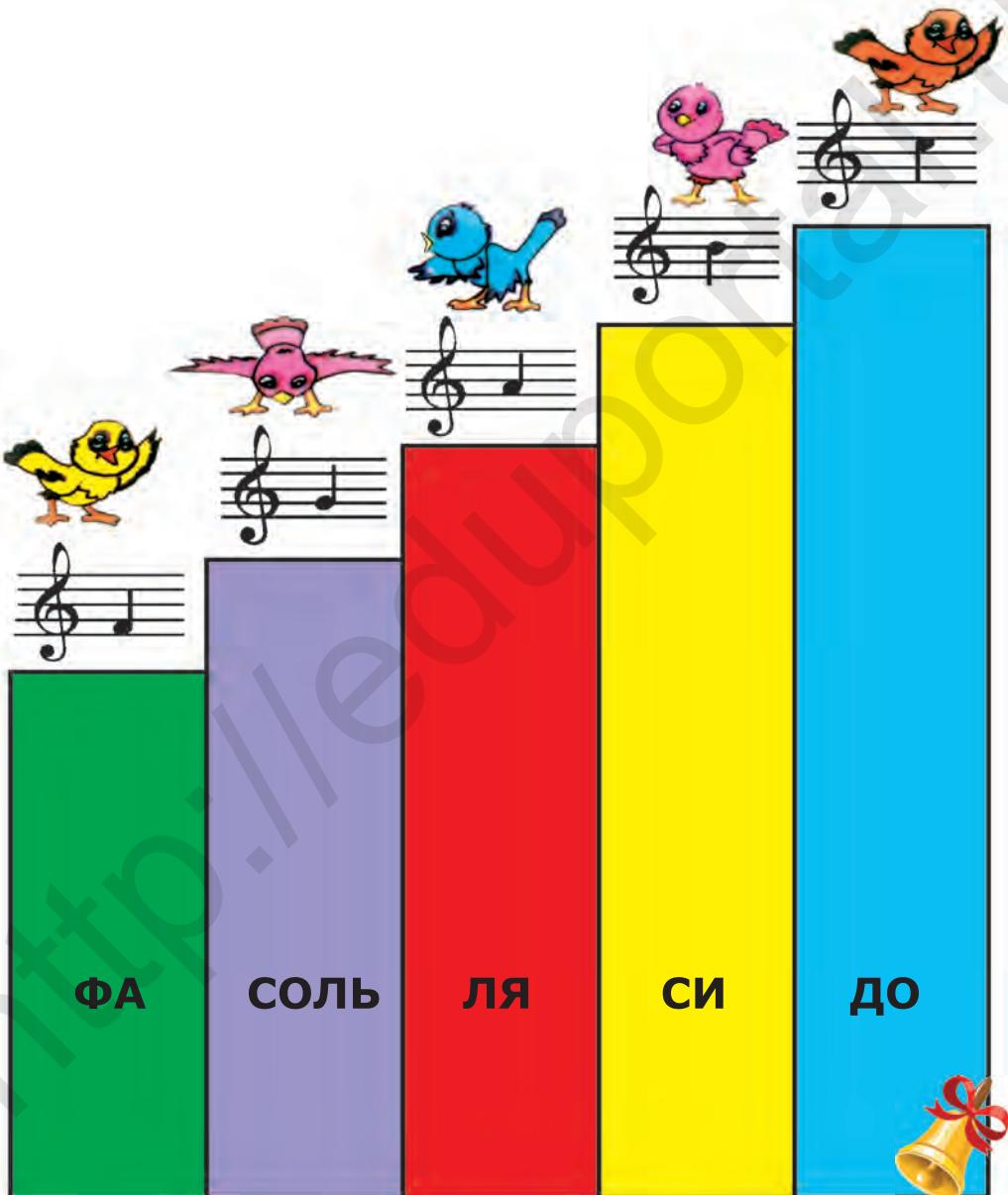
Элим бой, элим бой,
Нимага бой?
Элим бой, элим бой,
Экар буғдой.

ДОБУШТАРДЫН ЖОГОРУ- ТӨМӨНДҮГҮН ТЕПКИЧТЕРДИН КӨРҮНУШҮНДӨ СҮРӨТТӨГҮЛӨ

ДОБУШТАРДЫН АТАЛЫШЫН СОЛДОН ОҢГО ЖАНА ОҢДОН СОЛГО КАРАЙ ҮРДАГАНДЫ ҮЙРӨНГҮЛЕ

ТААНЫШКЫЛА

Композитор
музыка жаратат.

Ақын ыр жазат.

Ырчы ырдайт.

Музыкант
аспапта ойнайт.

ПИАНИНО

Сөзү **М. Зайнитдиновыны**
Музыкасы **Ж. Нажмиддиновдуку**

Ойноок

Do, re, mi, fa, sol, la, si mak-tab pi-a-ni-no si.

Kla-vi-shi ok-ko-ra xa-va-sing ke-lar ka-ra.

Бир, икки, уч, ўнг оёқ,
Оҳанғга солинг қулоқ.
Янгроқ куйга жўр бўлиб
Қўшиқ айтамиз қувноқ.

ЫР – СӨЗ ЖАНА ОБОНДОРДОН ТУ- РАТ. СӨЗ ТАМГАЛАР МЕНЕН, ОБОН БОЛСО НОТАЛАР МЕНЕН ЖАЗЫЛАТ

АЛИФБО БАЙРАМИ

Сөзү **П. Муминдики**

Музыкасы **Д. Амануллаеваныкы**

1. Алифбодан
Харфларни
Биз ўргандик
оз-оздан.

Миннатдормиз
Үргатувчи
Муаллимдан –
устоздан.

К а й ы р м а :
Тилимизни
Сайратади
Алифбомиз
байрами.

Дилимизни
Яйратади
Байрамларнинг
хуррами.

2. Ҳар бир ҳарф
Дафтарларда
Гижинглайди
той бўлиб.

Ёзганимиз
Кўринади
Юлдуз бўлиб
ой бўлиб.

К а й ы р м а .
3. Олдимизга
Саф тортишди
Аскарлардай
ҳарфлар

Барчасига
Кўшиқларда
Бериб ўтдик
таърифлар.

К а й ы р м а

БИЗ ЖАКТЫРГАН ҮРЛАР

ЖАҢЫ ЖЫЛЫМ

Сөзү, музыкасы Г. Эсенгулованыкы

Ушул тұнұ бұт ой-максат,
Орундалып калат дейт.
Кут, береке, чоң ырысқы, ынтымак,
Биздин үйгө берип кет.

Кайырма:

Жаңы жылым бат келсин,
Жаңыланып шат келсин.
Жаңы кейнөк, жаңы шым, ай
Жаңы оюнчук көп берсин.

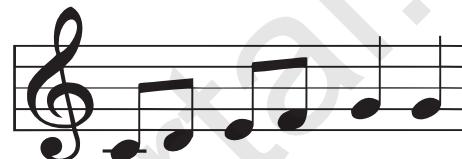
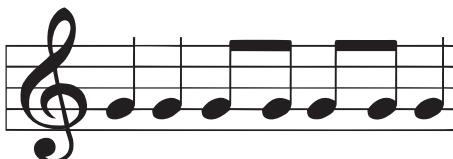
Атакеме чың ден соолук,
Күч-кубатың берип кет.
Тунук күлкү эч кетпеген
жұзұнөн,
Апакеме берип кет!

Кайырма

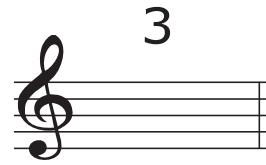
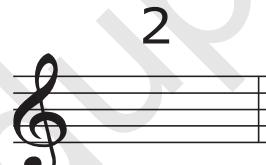
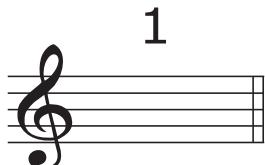
БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР

Күнт коюу менен уккула жана тапкыла:

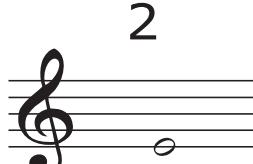
Мугалим төмөндөгү эки мисалдан кайсы бириң ойноду?

Соль ачкычы каерде туура жазылган?

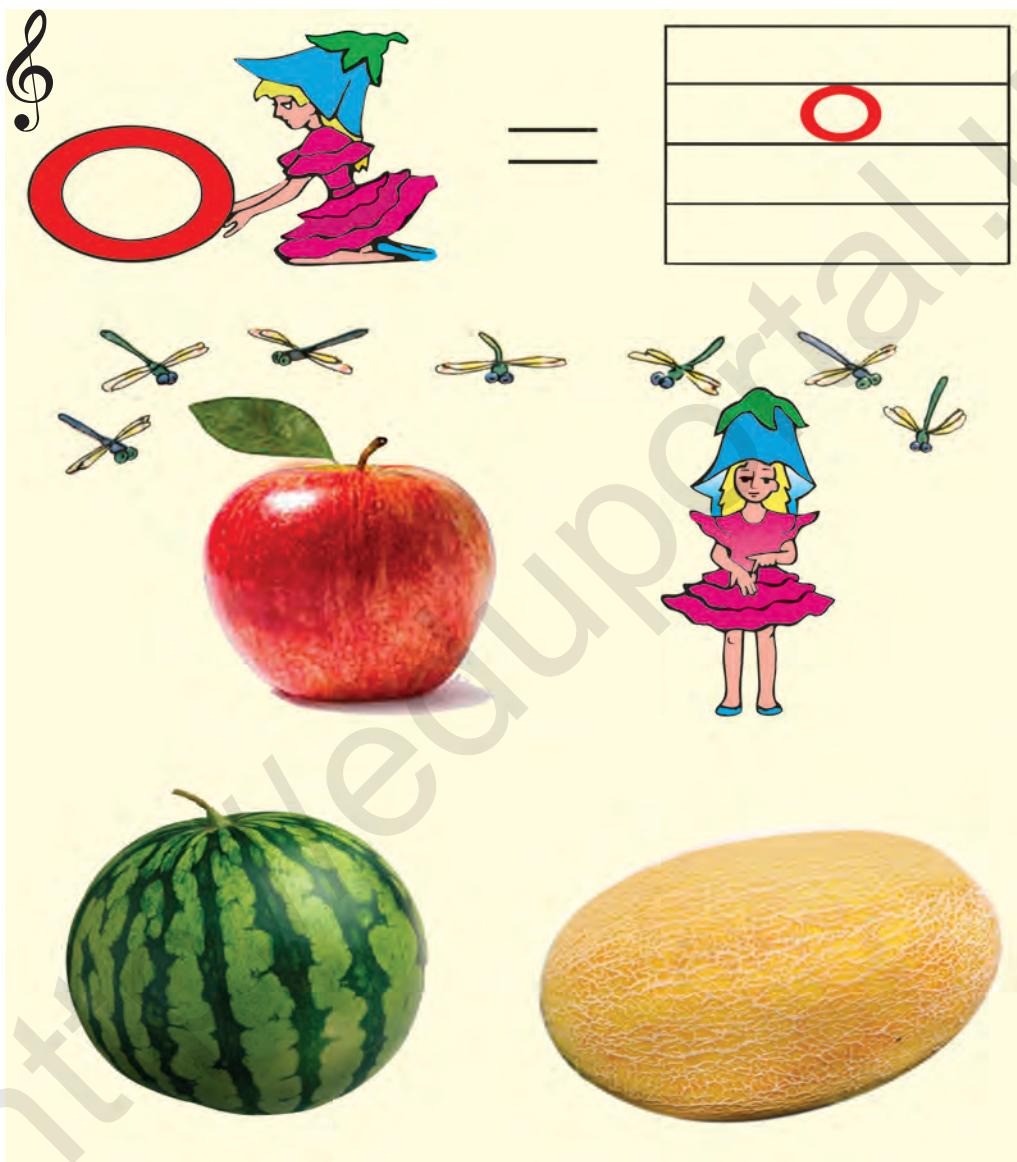

Соль нотасы каерде туура жазылган?

ДОБУШТАРДЫН СОЗУЛУШТАРЫ

Бүтүн нота

Бүтүн нотаны бүтүн мөмөжемиштерге окшотуу мүмкүн.

НОРИМ - НОРИМ

Өзбек элдик күү

Орточо ылдам

A musical score for the song "Норим-Норим". The score is written in G clef and 2/4 time. It consists of five staves of music, each with a different rhythm pattern. The music is intended for a single instrument, likely a hand drum, as indicated by the title.

ЫРДАГ АНДА СӨЗДӨРДҮН АНЫК ЖАНА ТҮШҮНҮКТҮҮ БОЛУШУНА КӨҢҮЛ БӨЛГҮЛӨ

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

**Сөзү М. Жангазиевдики
Музыкасы Т. Саламатовдуку**

Апам мага арнап тикти,
Ак жибектен чак көйнөк.
Кийип алдым, кечээ бүттү,
Жолдошторум көрсүн деп.

Таза кием көйнөгүмдү,
Кирдетпейм, чаң жугузбайм.
Айтып берем көргөнүмдү,
Балдар менен урушпайм.

Эжем менен бирге басып.
Гүлдөргө суу куямын.
Жөжөлөргө таруу чачып,
Тамак берип турамын.

БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮҮЛӨР

МУЗЫКАНЫ УГУП, АГА КОЛ ЧАБУУ МЕНЕН КОШТООЧУ БОЛОБУЗ

ҚАРИ НАВО

Өзбек элдик күү

Көнүлдүү

The musical score consists of four staves of music for a single instrument. The first staff begins with a dotted half note followed by eighth-note pairs. The second staff starts with a quarter note. The third staff begins with a quarter note. The fourth staff begins with a dotted half note.

ҮҚИШНИ БИЛИБ ОЛСАНГ

Сөзү **М. Юсуповдуку**
Музыкасы **М. Дадабаевдики**

Үқиши билиб олсанг
Жуда яхши үзингга.
Болдай шира киради
Хар бир айтган сўзингга.

Китоблар кулиб боқар
Шўҳ үйноқи кўзингга.
Гуллар пояндоз бўлар
Босган ҳар бир изингга.

Үқимишли кишилар
Ақллидир, донодир.
Үқиб билимли бўлсанг,
Барча ишинг аълодир.

КОМПОЗИТОРЛОР

**ЮНУС
РАЖАБИЙ**

**ГАФУР
КАДЫРОВ**

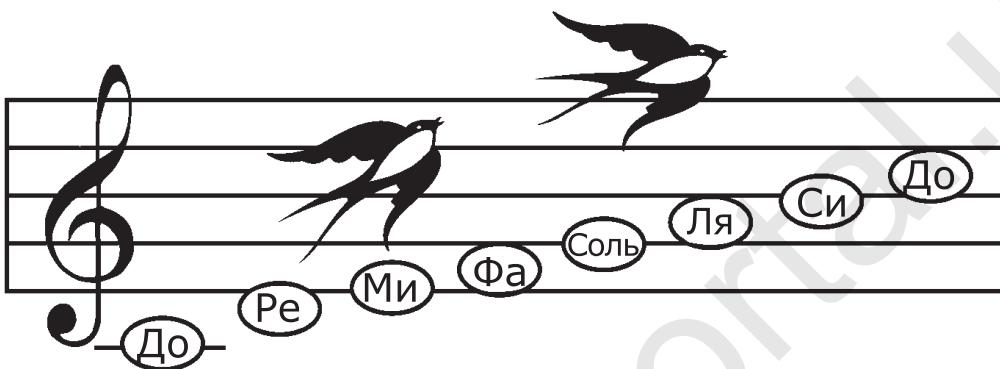

 **ДОНИ
ЗАКИРОВ**

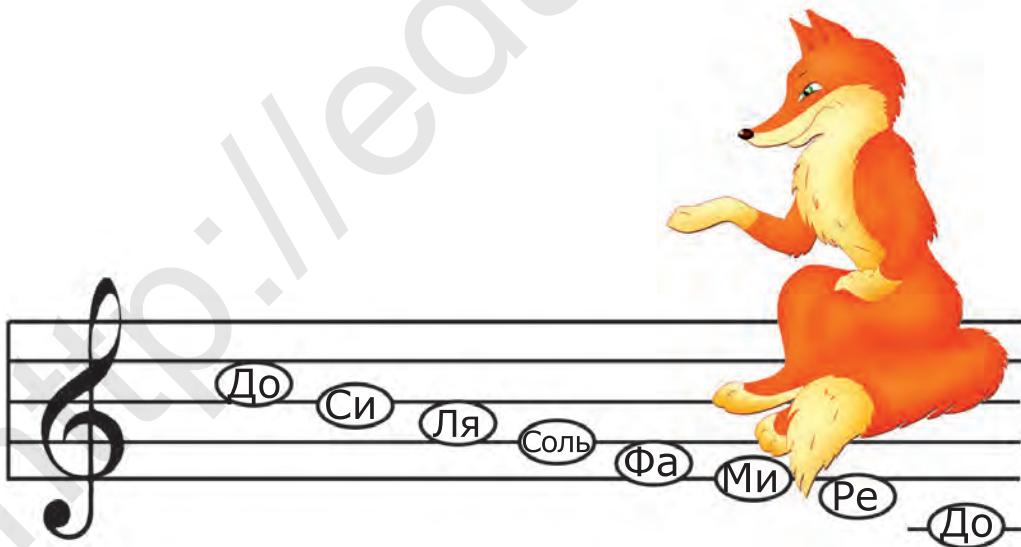

**ТОЛКУН
ТАШМАТОВ**

ДОБУШТАРДЫН АТАЛЫШЫ ЖАНА АЛАРДЫН ЫРААТТУУЛУГУ

ДОБУШ КАТАРЛАРЫНЫН ЖОГОРУЛАШЫ ЖАНА ТӨМӨНДӨШҮ

СЕЛКИНЧЕК

Музыкасы К. Молдабасановдуку

Орточо ылдам

The musical score is composed of four identical staves of music notation. Each staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The time signature is 2/4. The music consists of eighth and sixteenth notes, primarily using a two-note pattern: a eighth note followed by a sixteenth note. The pattern repeats across all four staves.

АК ГҮЛДӨР

Сөзү **И. Исаковдуку**
Музыкасы **Т. Казаковдуку**

Шашпастан

Ки- чи- не э- мес-мин, гүл- зар- га те- ңеш-тим.
Гүл ба- гы ар түр-күн. Гүл ме- нен тең ёс- түм.
Ак гүл- дөр, көк гүл-дөр, а- сы- рап көп күн-дөр,
Ка- ра- чы та- ты- на, Каа-ла- саң көр-күн көр.

Кайырма:

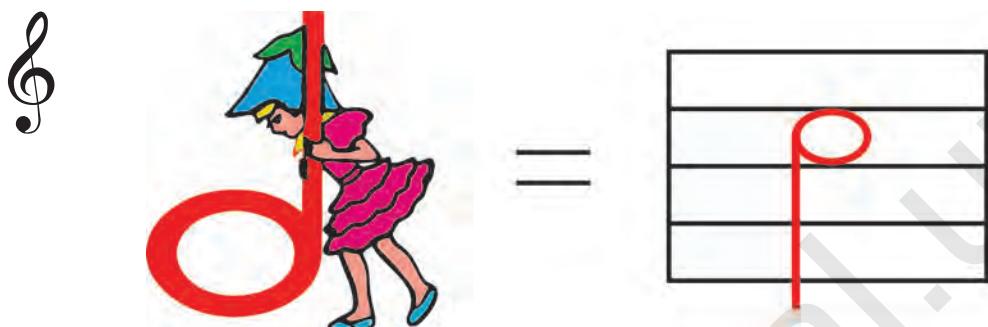
Ак гүлдөр, көк гүлдөр,
Асырап көп күндөр,
Карачы татына,
Кааласаң көркүн көр.

Суу куям маалында,
Сындырбайм шагын да.
Апакем сүйүнөт,
Ал болсо жанымда.

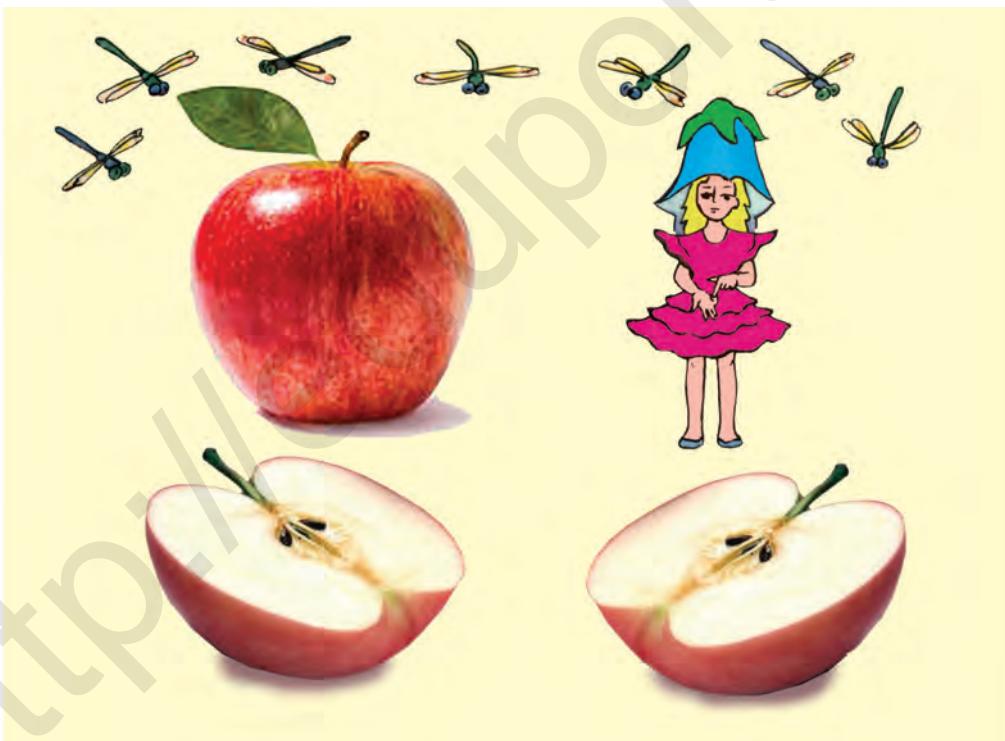
Кайырма

ЖАРЫМ НОТА

Бұтұндың әқиден бири жарым болот.

Алманы ортосунан бөлсөк, әки тен жарым алма бөлүгү пайда болот.

**АР БИР ҮРДЫ ОБОНГО САЛУУГА
ЖАНА ТҮРДҮҮ АСПАПТАРДА
АТКАРУУГА БОЛОТ**

ДҮЛОНЧА

Өзбек элдик күү

Ойноок

Musical notation for 'Dyloncha' in 2/4 time, major key. The notation consists of three staves of music, each starting with a treble clef and a key signature of four sharps. The first staff contains six measures of eighth-note patterns. The second staff contains five measures of eighth-note patterns. The third staff contains six measures of eighth-note patterns.

КҮН БАЛДАРЫ

Сөзү **Ж. Мамытовдуку**
Музыкасы **К. Эралиеваныкы**

Күн балдары чемичкелер,
Тептегерек, сапсары.
Аппак таңда бой түзөшүп,
Күндү күтө баштады.

К а й ы р м а:

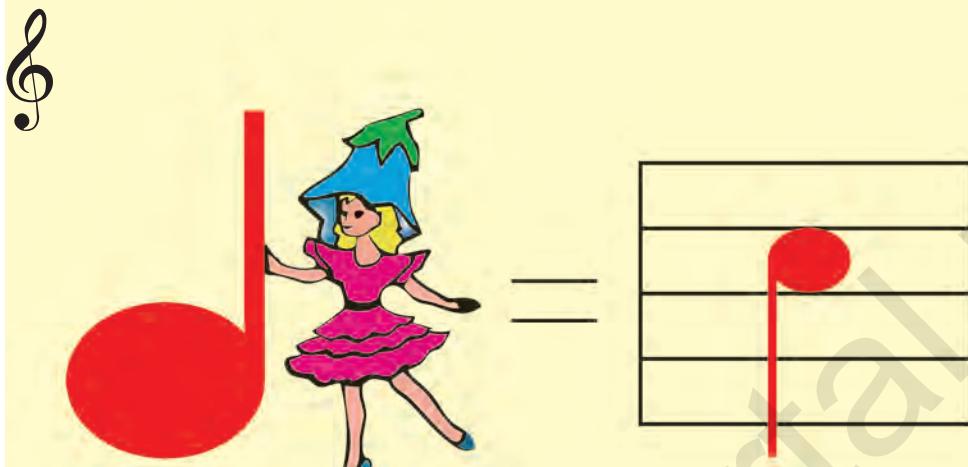
Эң алгачкы нурун күн да,
Ошолорго арнады.
Ар бир бала бул дүйнөдө,
Апасынын ардагы.

Күнү бою күн балдары,
Нурга боюн тарашты.
Алар менен батар күндү,
Жалооруша карашты.

К а й ы р м а

ЧЕЙРЕК НОТА

Бұтұндұн төрттөн бири чейрек болот.

Коонду төрткө бәлсөк, ар бир бөлүгү чейрек болот.

ВАЛЬС

Музыкасы **Д. Шостаковичдики**
Ылдам

The musical score is composed of four staves of music. The first staff begins with a quarter note followed by a series of eighth and sixteenth notes. The second staff starts with a half note. The third staff begins with a half note. The fourth staff ends with a half note. The music is in G major and 3/4 time.

БОБОҚ ХҮРОЗ

Сөзү П. Муминдики
Музыкасы Н. Нархожаевдики

Көңүлдүү

Бо-боқ хү-роз, бо-боқ хү-роз, То- жи қи- зил

Та-роқ хү-роз, Бо- боқ хү- роз, бо- боқ хү-роз

То- жи қи- зил та-роқ хү-роз

Ду- ми га- жак, ю- пар сер- гак

Ду-ми га- жак, ю- пар сер- гак Хүп ке- лиш- ган,

бү-йи да- роз,

Бо-боқ хү- роз...

БИЗ СҮЙГӨН КЫЛДУУ АСПАПТАР

Рубаб

Дутар

ДУТОР БАЁТИ

Өзбек элдик күү

Ойноок

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp. It features four staves of music notation, likely for a stringed instrument like a balalaika or a three-stringed instrument. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, with some quarter notes.

САЛОМ БЕРГАН БОЛАЛАР

Сөзү П. Муминдики

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Салом берган боланинг
Ўзи одобли,
Кулиб турган юзлари
Гўё офтобли.

Кайырма :

Салом бериш, бу –
Аъло аломат,
Салом берганлар,
Бўлинг саломат.

Салом берган боланинг
Дарси доим «беш»,
Мактаб, уйда, кўчада
Яхшиларга эш.

Кайырма

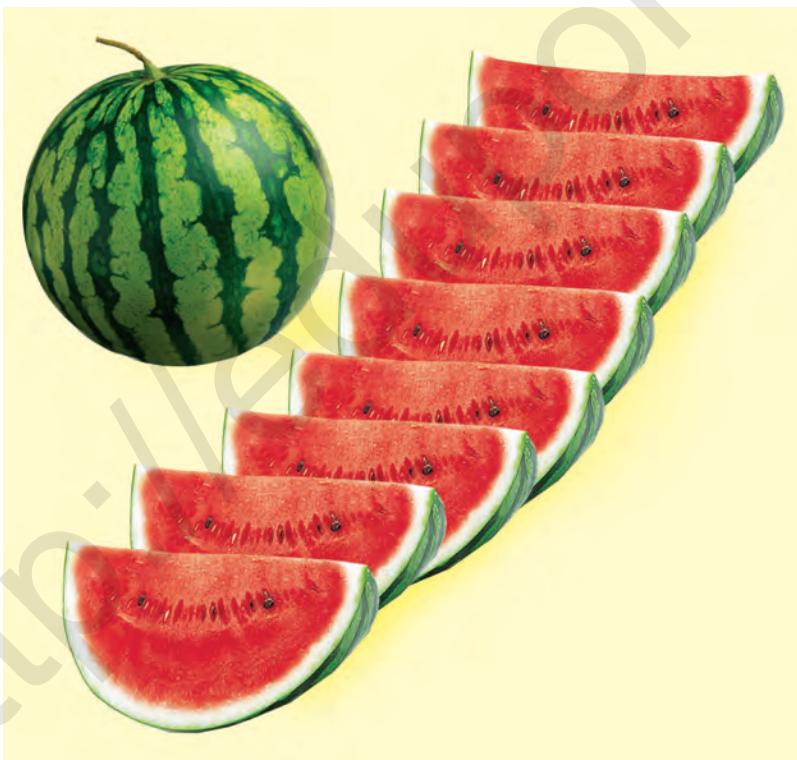
Сегиздик нота

=

Бүтүндүн сегизден бири
сегиздик болот.

Дарбызды сегизге бөлсөк, анын
ар бир бөлүгү сегиздик болот.

ҮЙЛӨМӨ АСПАПТАР

БАХТИЙ ЭРКАТОЙ

Сөзү **Х. Мухаммаддыкы**

Музыкасы **Т. Ташматовдуку**

Куунак

Вой,вой,вой,вой, Бах-тий эр-ка-той,
Эр-та-лаб ту-риб ич-мас э-кан чой.

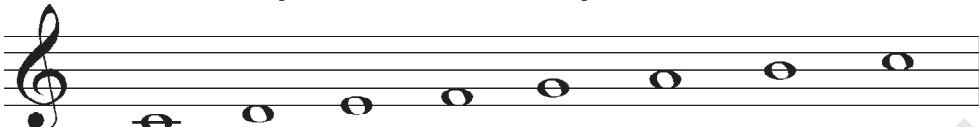
Керней

Сурнай

Най

НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШЫ ЖАНА БӨЛҮНҮШҮ

Ноталардын аттарын айткыла.

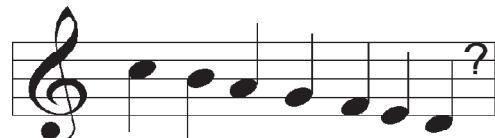
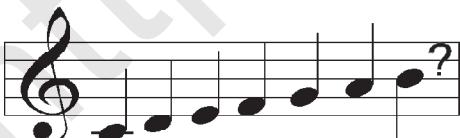
Ноталардын бөлүнүшү эсисердеби?

Булар кандай созулуштагы нота жана добуштар?

Бул добуш катарда жетпей жаткан добушту үн менен ырдап толтургула:

МАРШ

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Марш темпинде

The musical score consists of four staves of music. Each staff begins with a G clef, followed by a 12/8 time signature. The music features a steady eighth-note pulse, with each measure containing six eighth notes. The melody is simple and repetitive, designed for a marching band or ensemble.

БЕШ ҮРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан **А. Төмиров**

Белестеги беш ыргай,
Беш ыргайды мен кыйбай.
Бет - бетинен карасам,
Беш түлөгөн кыргыйдай.

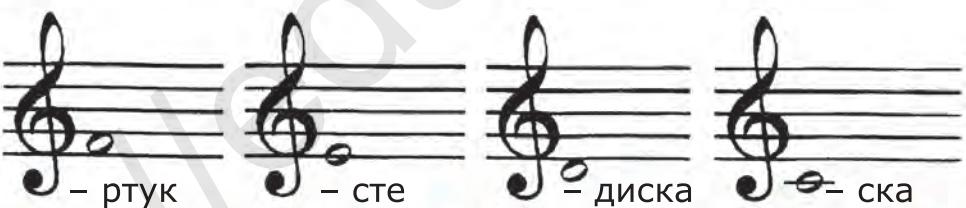
Адырдагы алты ыргай,
Алты ыргайды мен кыйбай.
Алды - алдынан карасам,
Алты түлөк кыргыйдай.

Жашыл көлдүн боюнда,
Жашыл ала өрдөгүм.
Жаш кезимде ойногон,
Жайма көкүл мөлмөлүм.

МУЗЫКАЛЫҚ РЕБУСТАР

Тәмәндөгү сөздөрдү аныктағыла:

$$\text{Гамма} + \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} =$$

БОЛАЛАР УЧУН ВАЛЬС

Музыкасы **Д. Закировдуку**

Вальс темпинде

Musical staff 1: G major, 3/4 time. Six measures of quarter notes.

Musical staff 2: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

Musical staff 3: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

Musical staff 4: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

Musical staff 5: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

Musical staff 6: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

Musical staff 7: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth notes. Measures 4-6: quarter notes.

АПАКЕМДИН МАЙРАМЫ

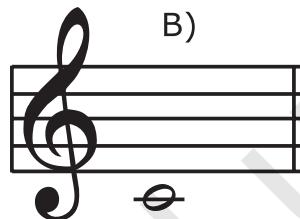
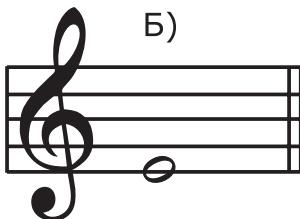
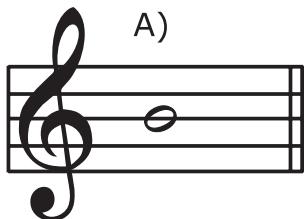
Обону, сөзү **С. Кынатовдуку**

Орточо

Се- ги- зин- чи март кү- нү, Не- ге кө- нүл
жай- да- ры. Ал ант- ке- ни у- шул күн,
А- па- кем- дин май- ра- мы. А- па-кем- дин,
чоң э- нем-дин, э- же-кем-дин май- ра- мы. А- па-кем-дин,
чоң э- нем-дин, э- же-кем-дин май- ра- мы.

Бышыктоо үчүн тапшырмалар

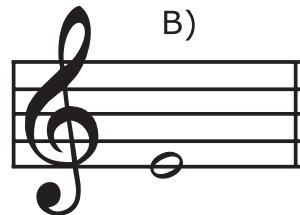
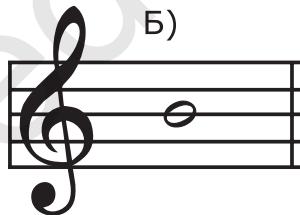
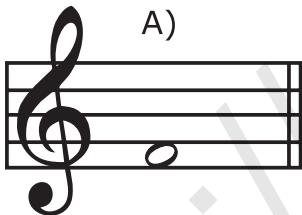
1. «ДО» нотасын тапкыла.

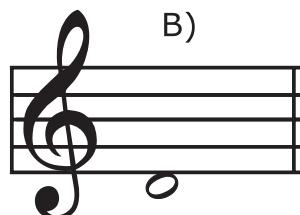
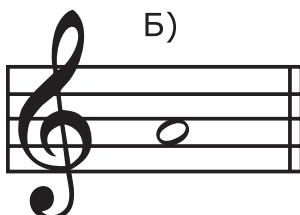
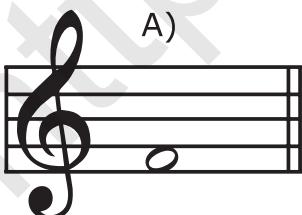
2. Добуш катары туура жазылган жоопту тапкыла.

- А) до, ре, ми, соль, фа, ля, си, до;
- Б) до, ми, ре, фа, соль, ля, си, до;
- В) до, ре, ми, фа, соль, ля, си, до.

3. «Фа» нотасын тапкыла.

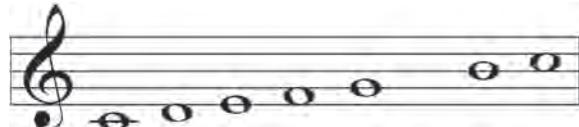

4. Эң бийик добушту тапкыла.

Өзүңөр тапкыла

1. Музыкалық чыгарманы кандай угуу керек?
А) акырын сүйлөшүп угуу керек;
Б) ызы-чуу кылбастан угуу керек;
В) тынч отуруп, кунт коюу менен угуу керек.
2. Бүтүн нотанын ичинде канча жарым нота бар?
А) 4 жарым нота бар;
Б) 2 жарым нота бар;
В) 6 жарым нота бар.
3. Канча чейрек нота бир бүтүн нотага тең?
А) 2 чейрек нота;
Б) 8 чейрек нота;
В) 4 чейрек нота.
4. Канча чейрек нота жарым нотага тең?
А) 4 чейрек нота;
Б) 2 чейрек нота;
В) 8 чейрек нота.
5. Кандай нота добуш катарынан түшүп калган?

Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли ЖАРДАМ БЕРДИК

Сөзү М. Жангазиевдики

Музыкасы А. Малдыбаевдики

Ылдам

Жар-дам бер-дик, ал- ма тер- дик, Бай чар- ба- нын

ба- гы- нан. Жан-гак ка- гып,

Күн- ге жа- йып, кой-дук да- гы жа- цы- дан. ::

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

Сөзү М. Жангазиевдики

Музыкасы Т. Саламатовдуку

Орточо, ойноок

А- пам ма- га ар- нап тик- ти, Ак жи- бек-тен

чак көй-нөк ээй. Ки-йип ал-дым, ке-чээ бүт-ту,

Жол-дош-то-рум көр-сүн деп. Та- за ки- ем

БУҒДОЙ

Сөзү **Р. Толибдики**

Музыкасы **Д. Амануллаеваныкы**

Шашпастан

Эк-кан э-дим, кү-кат бўл-ди, дон бўл-ди, дон бўл-ди,
Пиш-ган-дан сўнг оп- поқ-қи-на нон бўл-ди, нон бўл-ди
Э- лим бой, э- лим бой, ни- ма- га бой?
Э- лим бой, э- лим бой, э- кар буғ- дой

КҮН БАЛДАРЫ

Сөзү **Ж. Мамытовдуку**

Музыкасы **К. Эралиеваныкы**

Орточо

Күн бал-да-ры че-мич-ке-лер, Теп-те-ге- рек, сап-са-ры.
Ап-пак таң- да бой тү- зө-шүп, Күн-дү кү- тө баш-та-ды.

Эң ал-гач- кы ну-рун күн да, О- шо-лор- го ар-на-ды.

Ар бир ба- ла бул дүй-нө- дө, А- па- сы- нын ар- да- гы.

Ар бир ба-ла бул дүй-нө-дө, А-па-сы-нын ар-да- гы.

АЛИППЕ

Сөзү **А. Илипаевдики**

Музыкасы **К. Букалаевдики**

Көңүлдүү

Ап- пак кы-лып ди-лим-ди, Так сүй- лө-түп ти- лим-ди.

Там-га-лар-ды таа-ны-тып, Тар-туу кыл-дың би-лим-ди.

БЕШ ҮРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан **А. Темиров**

Орточо

Бе- лес- те- ги беш ыр- гай, Беш ыр- гай- ды
мен кый- бай. Бет- бе- ти- нен ка- ра- сам,
Беш тү- лө- гөн кыр- гый- дай. А- дыр- да- гы
ал- ты ыр- гай, Ал- ты ыр- гай- ды мен кый- бай. Ал- ды ал- ды-
нан ка- ра- сам, Алты тү- лөк кыр- гый- дай.

МАЗМУНУ

Ырдоонун эрежелери.....	4
Ватанжоним - Ватаним. Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы.....	5
Добуштардын туятулушу.....	6
Андижон полькаси. Өзбек элдик күү	7
Нота сзығы.....	9
Алиппе. Сөзү А. Илипаевдики, музыкасы К. Букалаевди- ки.....	10
Өзбек улуттук аспаптар менен тааныштыла.....	11
Жардам бердик. Сөзү М. Жангазиевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	13
Дилхирож. Өзбек элдик күү.....	14
Оқ теракми, күк терак? Сөзү Х. Каюмовдуку, музыкасы А. Мансуровдуку.....	17
Скрипкалық ачкыч.....	19
Күздө. Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	21
Рақс. Музыкасы Н. Нархожаевдики.....	22
Буғдой. Сөзү Р. Толибдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы..	23
Пианино. Сөзү М. Зайнитдинованыкы, музыкасы Ж. Нажмидди- новдуку.....	27
Жаңы жылым. Сөзү, музыкасы Г. Эсенголованыкы.....	29
Бышыктоо үчүн тапшырмалар.....	30
Добуштардын созулуштары. Бүтүн нота.....	31
Апам тиккен чак көйнөк. Сөзү М. Жангазиевдики, музыкасы Т. Саламатовдуку.....	33
Қари наво. Өзбек элдик күү	34
Үқишини билиб олсанг. Сөзү М. Юсуповдуку, музыкасы М. Дадабаевдики.....	35
Добуш катарларынын жогорулаши жана төмөндөшү	37
Ак гүлдөр Сөзү И. Исковдуку, музыкасы Т. Казаковдуку....	39
Жарым нота.....	40
Күн балдары. Сөзү Ж. Мамытовдуку, музыкасы К. Эралиеваны- кы.....	42
Чейрек нота.....	43
Сегиздик нота.....	49
Үйлөмө аспаптар.....	50
Беш ыргай. Элдик ыр, иштеп чыккан А. Темиров.....	53

Музыкалык ребустар.....	54
Бышыктоо үчүн тапшырмалар.....	57
Өзүнөр тапкыла.....	58
Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли.....	59-62

HAMIDULLA NURMATOV, NADIM NORXO'JAEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 17-nashri

(Qirg'iz tilida)

Которгон Р. Жуманазарова

Редактору С. Назаров

Көркөм редактору Ш. Мирфаязов

Тех. редактору Х. Хасанова

Компьютерде даярдаган Н. Закиров

◆ Басма лицензиясы АI № 290. 04.11.2016.

2019-жылы 28-майда басууга руксат этилди. Форматы 70x100 $\frac{1}{16}$.
Кегли 18 шпондуу Areal гарнитурасы. Оффсеттик басма ыкмада басылды.
Шарттуу басма табагы 5,2. Басма табагы 5,6.
Нускасы 838. Заказ №

Өзбекстан Республикасы Президенти Администрациясынын алдындагы
Маалымат жана массалык коммуникациялар агенттигинин
Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык
үйүндө басылды. 100128. Ташкент, Лабзак көчөсү, 86.

**Биздин интернеттеги дарегибиз: www.gglit.uz
e-mail: info@gglit.uz**